

Evangelische Lutherse Gemeente Kampen

52e jaargang **CONTACT ZOMER 2012**

Geduld is een schone zaak,
Maar je moet er wel de tijd voor hebben.

Kerkgebouw

Burgwal 85
8261 ES Kampen
038-3323917

Koster

Fam. G. Schreurs
Oosterholtseweg 35
8271 PS IJsselmuiden
038-3320341 / 0627620391
gschreurs@vodafonevast.nl

Pastor

Drs. K. van Warven
Zilverschoon 33
8265 HD Kampen
038- 3332315
rinus@rinusvanwarven.nl

Samenstelling van de kerkenraad

Voorzitter, ouderling

Mevr. C.C. Broekhuis-Bosman
de la Sablonnierekade 17
8261 JP Kampen
038-3333255
ccbhoekhuis@live.nl

Secretaris, diaken

Mevr. A. Fossen-Amptmeijer
B.H. Spijkerweg 26-28
7715 PW Punthorst
0529-482013
ae.wfossen@hetnet.nl

Ouderling,
kerkrentmeester

Mevr. B.M. Swartz-van der Wolde
Lindenlaan 25
8253 AB Dronten
0321-338262
b.m.swartz@solcon.nl

Ouderling,
kerkrentmeester

Dhr. S. Renkema
Kolk 33
8266 JN Kampen
038-3338175
stefanrenkema@hotmail.com

Kerkenraadslid met bijzondere opdracht.

Ouderling: Dhr. C. Roorda, afgevaardigde naar classis

Praktische informatie over de diensten

- De diensten beginnen om 10:15 uur, tenzij anders aangegeven.
- Wanneer het voor u op enigerlei wijze moeilijk is om op eigen gelegenheid naar de kerk te komen, dan kunt u contact opnemen met de diaconie. Zij zoeken dan een mogelijkheid om u te halen en te brengen.

COPYDATUM: 1 sept. 2012

PREEKROOSTER

Weeknr	datum	bijzonderheid	voorganger	organist	kinderneven - Dienst.
27	8 juli		ds.H.G.A.J. - Gunther van Dijk	Maarten	Babette
29	22 juli		Drs.K..van Warven	Bob	Jeannet
31	5 aug		Drs.K.van Warven	Bob	Helma
33	19 aug		Drs.K.van Warven	Ad	Babette
35	2 sept	H.A.	Ds.D.Geertsma	Ad	Jeannet
37	16 sept		Drs.K.van Warven	Bob	Fleur
39	30 sept		Drs.K.van Warven	Ad	Helma
41	14 okt		Drs. K.van Warven	Bob	Babette
43	28 okt	Hervormings- dag.	Drs.IJ. De Mol- Buizert	Ad	Jeannet

Redactioneel.

Na 8 maanden mag ik nu zelf weer naar de kerk toe komen. Ik wil hierbij dan ook iedereen heel hartelijk bedanken, die mij kerkwaarts gereden heeft, en weer terug ook.

In dit nummer van Contact staan een paar artikelen, die erg veel ruimte in nemen, maar zeker de moeite van het lezen waard zijn. Daar is de inleiding van een bezinningsmiddag in Myosotis, waar veel kerken vertegenwoordigd waren en waar ondergetekende namens de ELG aanwezig was.

Ook een brief van het interim bestuur van de lutherse synode over de nieuwe synodeverkiezing, die plaats gaat vinden.

Ook deze is belangrijk genoeg om hem in Contact te zetten.

Er zijn meer brieven aan de gemeente gericht, maar die liggen straks achterin de kerk op de leestafel, zodat u er kennis van kunt nemen wat er allemaal speelt op het lutherse erf.

Twee teksten van onze pastor, die ik met genoegen in dit Contact gezet heb. Dit keer geen mededelingen van de diaconie, aangezien Betteke Bruil de Wit in het ziekenhuis is opgenomen.

Wel een duidelijk rooster van de volgende diensten, en de leiding van de kindernevendienst. Daar is een vacature ontstaan, door dat Willy de Vries heeft gemeend te moeten stoppen. Dus voelt u er wat voor om met de kinderen (ongeveer) één maal in de twee maanden een dienst te doen, meld u zich dan aan bij Stefan Renkema of Babette Kuper. Wij willen Willy de Vries heel hartelijk bedanken voor de jaren dat zij zich ingezet heeft voor de kindernevendienst.

Ik wens u een goede leestijd toe met dit nummer van Contact.

Agnes Fossen.

Tijdens de viering van Palmvasen las onze voorganger Drs, Rinus van Warven de tekst ' Het leven na de geboorte. In de buik van een zwangere vrouw zaten drie embryo's. Eén van hen is de kleine gelovige. De tweede is de kleine twijfelaar en de derde is de kleine scepticus.

De kleine twijfelaar vraagt:
Geloven jullie eigenlijk in een leven na de geboorte?

De kleine gelovige:
Jazeker, dat is er.

De kleine twijfelaar:
Joh, dat je dat zo zeker weet, kun je ons nog wat meer vertellen?

De kleine gelovige:
De zin van ons leven hier is dat we groeien en dat we ons voorbereiden op een leven na de geboorte, opdat we sterk genoeg zullen zijn voor wat ons te wachten staat.

De kleine scepticus:
Onzin, dat bestaat helemaal niet. Hoe zal dat eruit moeten zien, zo'n leven na de geboorte.

De kleine twijfelaar:
Ja, daar zeg je wat.

De kleine gelovige:
Dat weet ik ook niet precies. Het zal veel lichter zijn dan hier, en misschien lopen we rond en eten we met de mond.

De kleine scepticus:
Wat een larie. Rondlopen, dat gaat toch helemaal niet. En met de mond eten.... Laat me niet lachen, wat een belachelijk idee. Iedereen weet toch dat alleen de navelstreng ons kan voeden. Trouwens, er is geen leven na de geboorte, de navelstreng is veel te kort.

De kleine twijfelaar trekt onderzoekend aan zijn streng en knikt instemmend.
Ja, daar zit wat in.

De kleine gelovige:
Oh jawel, het kan vast en zeker. Het wordt allemaal anders.

De kleine scepticus:

Ik zal jullie eens wat vertellen. Er is nog nooit, ja, luister goed, nog nooit iemand teruggekomen na de geboorte.

De kleine twijfelaar verzucht:
Ja, dat is ook weer waar.

De kleine scepticus:
Met de geboorte is het leven voorbij En ik zal jullie nog eens wat zeggen. Het leven is niets anders dan een kwellerij en.... het is nog donker ook.

De kleine gelovige:
Ook al weet ik niet precies hoe het leven er na de geboorte uit zal zien, in ieder geval zullen we onze moeder zien en zij zal voor ons zorgen.

De kleine twijfelaar zuigt mijmerend op zijn duim en murmelt:
Dat zou nog es wat zijn.

De kleine scepticus:
Moeder?!? Moeder?!? Jij gelooft in een moeder? Waar is ze dan, ik zie niks.

De kleine gelovige:
Nou, hier. Overal om ons heen. Wij zijn in haar, we leven in haar, en door haar. Zonder haar waren wij er helemaal niet.

De kleine scepticus:
Flauwekul, van een moeder heb ik nog nooit wat gemerkt.
Dus ze is er ook niet.

De kleine gelovige:
En toch, soms, als we heel stil zijn, kun je haar horen zingen. Of haar opmerken als ze onze wereld streeft.

De kleine twijfelaar vraagt weer:
Stel dat er een leven is na de geboorte, wordt ik dan gestraft omdat ik er niet in geloofd heb?

De kleine gelovige:
Weet ik niet. Misschien krijg je wel een klap voor je billen, zodat je ogen geopend worden en het leven beginnen kan.

Eerwaarde dames en heren,

In januari 2013 vinden de verkiezingen plaats voor de evangelisch-lutherse synode binnen de Protestantse Kerk in Nederland. De leden van de evangelisch-lutherse synode worden gekozen uit en door hen die zijn opgenomen in het register van evangelisch-lutherse leden van de kerk.

De kandidaatstelling voor de komende verkiezingen van leden voor de evangelisch-lutherse synode vindt dit jaar plaats conform het vastgestelde in verkiezingsreglement. De nieuwe synode zal naar verwachting geïnstalleerd worden in mei 2013.

In maart van dit jaar hebben wij de kerkenraden verzocht in hun ledenregistratie in het LRP te controleren of de lutherse leden ook in dit register correct zijn aangeduid als geregistreerd in het evangelisch-lutherse register. Indien een lutheraan daarin niet op de juiste wijze is geregistreerd kan deze namelijk niet deelnemen aan het verkiezingsproces, dus zowel niet actief als passief.

De digitale versie van het verkiezingsreglement is bijgevoegd. Voor deze gehele procedure geldt dat het interim bestuur de bevoegdheden heeft zoals aangeduid voor synodale commissie in het verkiezingsreglement.

Wij verzoeken de kerkenraden in hun gemeente bekend te maken, dat elk evangelisch-lutherse lid aan zijn eigen kerkenraad vóór 1 oktober 2012 schriftelijk bekend kan maken welke personen naar zijn oordeel zijn aan te bevelen om op de kandidatenlijsten van predikanten en/of niet-predikanten te worden geplaatst.

Kandidaten zijn nodig voor de lijst van predikanten en voor de lijst van niet-predikanten.

Uiteindelijk worden 6 predikanten gekozen en 12 niet-predikanten.

De kerkenraden stellen in een openbare vergadering de voordracht op van totaal maximaal twee leden uit hun gemeente die voorgedragen zullen worden aan het interim bestuur als kandidaat voor de verkiezingslijsten voor deze synode.

Deze schriftelijke opgave van kandidaten dient uiterlijk op 15 november 2012 in het bezit te zijn van het interim bestuur. De opgave dient te bevatten: naam, voorletters, geboortedatum, geslacht, adres, woonplaats alsmede een motivering van de kandidaatstelling.

Het interim bestuur kan de lijsten aanvullen om een evenwichtige vertegenwoordiging mogelijk te maken.

Het interim bestuur deelt vóór 1 december 2012 aan de kandidaten mede dat hun naam voorkomt op één van de kandidatenlijsten. Zij kunnen daar bezwaar tegen maken welk bezwaar vóór 10 december ontvangen dient te zijn door het interim bestuur.

Na het opstellen van de definitieve verkiezingslijsten wordt door het interim bestuur een aanbeveling gedaan bij de kieslijsten conform het gestelde in het verkiezingsreglement.

Vóór 1 januari 2013 ontvangen de geregistreerde leden uit het evangelisch-lutherse register LRP persoonlijk een uitnodiging om hun keuze van de beoogde kandidaten (dus maximaal 6 predikanten en 12 niet-predikanten op de lijsten) rechtstreeks kenbaar te maken aan het interim bestuur.

De inzending van de stembiljetten dient te geschieden binnen de termijn van 2 januari 2013 tot en met 20 januari 2013, zijnde de sluitingsdatum. Dit zal schriftelijk

kunnen geschieden en op dit moment wordt gezien of een digitale stemming ook tot de mogelijkheden behoort. Dit zal vermeld staan in de persoonlijk toegezonden formulieren aan de geregistreerde leden.

Na de sluitingsdatum worden de formulieren resp. digitale aanmeldingen die dan nog binnenkomen, ongeldig verklaard. Uiterlijk 1 april 2013 zal de uiteindelijke uitslag bekend gemaakt worden en kort daarop de definitieve datum voor de eerste synodevergadering gepubliceerd worden.

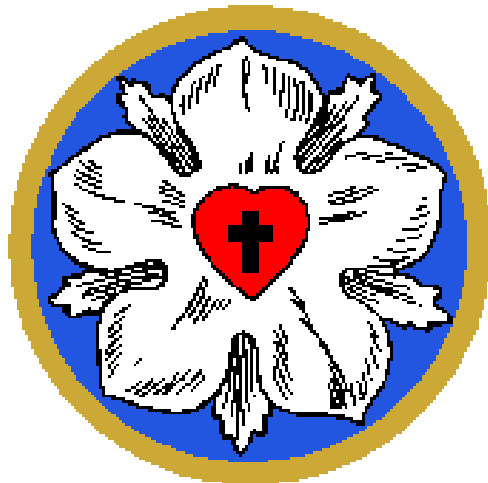
Om een goed verloop van deze verkiezingen te garanderen is de medewerking van u als kerkenraad noodzakelijk. Wij vertrouwen dat ons beroep op u gehonoreerd zal worden. Het is van belang van onze gehele Protestantse Kerk dat de lutherse signatuur via de evangelisch-lutherse synode op een goede wijze herkenbaar blijft in onze kerk.

Meer details over de synodeverkiezing treft u aan in het verkiezingsreglement.

Wij danken u voor de aandacht die u geeft aan deze belangrijke brief.

Met vriendelijke groet,
Ing. H. Oosterveer,
Secretaris interim bestuur evangelisch-lutherse synode.

NB. Het betreffende persbericht en het verkiezingsreglement, kunt u opvragen bij de secretaris van de kerkenraad.
Dat mag ook digitaal.

Nieuwe Urker Mans Formatie treedt op in Kampen

Tien professionele zangers uit Urk vormen tezamen de nieuwe Urker Mans Formatie. In mei hebben zij een vijftal presentatieconcerten gegeven en tijdens een gloednieuwe zomertour presenteren zij hun eerste CD 'De Urker Mans Formatie in Concert'

Tien tenoren en bassen uit Urk hebben de ervaren mannenkoordirigent Martin Mans aangetrokken om als nieuwe formatie van start te gaan. Op elf locaties treden zij op om hun eerste CD te promoten. Voor de begeleiding op het orgel is Wim Magré uit Elburg aangetrokken. Hij zal de zangers begeleiden en tevens tezamen met Martin Mans enkele orgel-solo's en vierhandig vuurwerk op orgel ten gehore brengen. De Urker zangers bezingen vanouds de zee, de storm, angst en vertrouwen. Hier blijft het echter niet bij. Mans put uit een bodemloze hoeveelheid muziek die hen op het lijf geschreven staat zoals spirituals en klassieke thema's. Als welkom krijgt iedere bezoeker een orgel-CD van Martin Mans cadeau!

Datum: vrijdag 31 augustus 2012

Locatie: Bovenkerk Kampen

Aanvang: 19.30 uur.

Impressie van de ontmoetingsdag in Zeist.

Drie vrouw sterk, in de auto van Chica van Dam, Corrie Jense en ondergetekende,

naar Zeist vertrokken voor de ontmoetingsdag van de NLVB.

Met de auto reis je toch wel sneller dan met het zo bejubelde OV, dat bij mij helemaal niet in de buurt komt, maar

naar de ontmoetingsdag wilde ik toch wel graag heen. (Inmiddels zijn, na acht maanden, de perikelen voorbij.

Ik mag zelf weer autorijden). Maar dat neemt niet weg, dat met z'n drieën reizen heel plezierig is.

We komen er mooi op tijd aan, en vinden achterom de ingang van de kapel.

Daar worden we welkom geheten, door de mensen uit Zeist, die zelf aangeboden hadden, om bij hen de ontmoetingsdag te vieren.

En dan begint het grote begroeten, uit verschillende delen van het land zijn vrouwen op reis gegaan, naar Zeist.

Vanuit Leeuwarden is Virginie meegekomen, met een heleboel mooie spullen uit haar winkeltje. Ik heb mijn hart weer opgehaald.

Een prachtige houten beker, is nu gevuld met pennen enzo, die normaal los op het theeblad lagen.

Maar na de koffie en thee gaan we naar de kapel, waar Marlies ons welkom heet, en de dag met ons begint met

het morgengebed met het thema "oude sporen, nieuwe wegen". Het verhaal over Naomi en Ruth, hoe deze moabitische schoondochter de stammoeder wordt van het geslacht van David.

(U leest de meditatie verder op in de Brief.)

Dan de lichtceremonie, voor hen die ons ontvallen zijn, voor diegenen die, om wat voor reden dan ook, niet meer kunnen komen.

Dat vind ik altijd een heel ontroerend moment op de ontmoetingsdag. De vrouwen worden genoemd, benoemd, en dus niet vergeten.

Daarna, we zingen wel weer van de gouden zonne, koffie/thee in de benedenzaal van de kapel. In de kerkzaal gaat de dag verder.

En dan de huishoudelijke vergadering, en ja, de verslagen worden goedgekeurd, en het bestuur voor twee jaar gedechargeerd.

Vorig jaar was dat even overgeslagen, maar dus nu wel goed gemaakt.

Alle respect voor de bestuursleden, die de centen beheren en de schrijfmaschine, alles ziet er prima uit.

Middagpauze, een heerlijke lunch, lieve mensen uit Zeist, die soep, vurrukkul-luk.

Het winkeltje gaat open, en Virginie kan haar mooie spullen aanbieden.

Er wordt door sommige dames nog gewandeld, maar ik wil zo graag wat kopen, ik heb zulke mooie dingen gezien, dus dan maar even niet wandelen.

Dan het middagprogramma. Dat is iedere keer weer een verrassing. In het thema, oude sporen-nieuwe wegen, wordt het programma vorm gegeven met sprookjes van Herman Hesse. De beide sprookjes worden voorgelezen, of is

voorgedragen een beter woord? door Coby en Erika. Daarbij worden ze begeleid door de Zutphense organist Jan de Ruiter op keyboard.

Jan speelt van papier, dat is te zien, alleen, op het papier geen noten, maar het verhaal. Hij improviseert tijdens het verhaal en versterkt de strekking van het verhaal met zijn spel. Geweldig, deze vorm van vertellen met begeleiding. Tussen de twee verhalen in spelen we in de ontmoetingsruimte beneden een spel, waarin je al gooiend met de dobbelsteen een soort van ganzenbord over gaat, alleen op een bepaald punt moet je een kaartje pakken en antwoord geven op de vraag of de stelling die er op staat. Heel confronterend soms, en soms ook hilarisch.

Na het tweede verhaal sluit Marlies de dag, en worden we weer uitgezonden, ieder naar zijn eigen plek om te doen wat kan en nodig is. Het is weer een geweldige dag geweest, we zijn toch ook gesterkt in deze ontmoetingsdag, hopelijk volgend jaar weer.

Met groet, Agnes Fossen.

De steen

Ik heb een steen verlegd
in een rivier op aarde.
Het water gaar er anders overheen.
De stroom van een rivier
hou je niet tegen.
Het water vindt er altijd
een weg omheen.
Misschien eens gevuld door sneeuw en regen,
neemt de rivier mijn kiezel met zich mee.
Om hem dan glad en rond gesleten,
te laten rusten in de luwte van de zee.

Ik heb een steen verlegd
in een rivier op aarde.
Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten.
Ik leverde het bewijs van mijn bestaan.
Omdat door het verleggen
van die ene steen
de stroom
nooit meer dezelfde weg zal gaan.

Bram Vermeulen

Middag met Kerk en IJsselheem 22 mei 2012

'Voltooid Leven'

Als steeds op deze middagen gaan wij ons nu verdiepen in een onderwerp dat raakt aan de zorg voor zowel onze cliënten als uw pastoranten zowel binnen als buiten IJsselheem. Dit keer is ons onderwerp de discussie rondom het 'voltooide leven' zoals dat de laatste jaren steeds weer in de media is opgedoken.

Dit onderwerp gaan wij proberen hier recht te doen. Het is een moeilijk onderwerp. Het heeft te maken met leven en dood, met zaken die ons mensen te boven gaan maar die wij wel in ons leven tegenkomen en waar wij met alle eerbied mee om moeten gaan. Wij zullen soms van mening verschillen. Het is onze bedoeling om hierover met elkaar in gesprek te gaan. Elkaar overtuigen is daarbij niet onze opzet, dat zeg ik ook tegen mezelf. Keuzes van mensen liggen soms verschillend. Binnen de ruimte van Gods genade kunnen we dat zo laten omdat het oordeel gelukkig niet aan ons is. Het burgerinitiatief Uit Vrije Wil heeft aangedrongen op verandering van de wet op euthanasie. Dit is voorlopig al weer van de baan maar als de wet op euthanasie zal worden geëvalueerd dan zal de politiek ook weer terugkomen op het voorstel van het burgerinitiatief. Het verschil met de euthanasiewet is dat Uit Vrije Wil zelfbeschikking centraal stelt. De euthanasiewet is een wet ten behoeve van artsen en hun patiënten die als uitgangspunt de barmhartigheid heeft. Artsen die als centrale taak hebben lijden te verlichten worden sinds

deze wet er is niet meer vervolgd mits zij zich houden aan de door die wet gestelde zorgvuldigheidseisen. Er moet er sprake zijn van ondraaglijk en uitzichtloos lijden met als grondslag een medisch classificeerbare ziekte of aandoening. UVW stelt met zijn initiatief dat niet de barmhartigheid maar de zelfbeschikking van de mens om wie het gaat centraal moet staan en zegt daarmee dat voltooid leven een volledig subjectief begrip is. Dat kan ook niet anders zeggen zij. Een mens bepaalt zelf wanneer hij vindt dat zijn leven voltooid is. Van belang vinden de mensen die achter het burgerinitiatief staan de menselijke waardigheid. Een mens moet waardig, menswaardig kunnen sterven. Zo zijn er drie begrippen: zelfbeschikking, voltooid leven en persoonlijke waardigheid. Op deze drie begrippen ga ik hier wat dieper in.

Zelfbeschikking en autonomie.

Het is een groot goed dat zoveel mogelijk iedere mens de vrijheid heeft om zelf de invulling van zijn leven te bepalen. Ook bij IJsselheem staat autonomie hoog in het vaandel. Maar autonomie en zelfbeschikking kunnen alleen bestaan in de relatie tot andere mensen. Alleen als ik goede informatie krijg van mijn specialist kan ik zelf beslissen of ik die operatie wil ondergaan. Ik ben afhankelijk van die informatie. Mocht ik beslissen om die operatie wel te ondergaan dan ben ik afhankelijk van de deskundigheid en zorgvuldigheid van die arts en zijn team.

Het verschil met de euthanasiewet is dat Uit Vrije Wil zelfbeschikking centraal stelt. De euthanasiewet is een wet ten behoeve van artsen en hun patiënten die als uitgangspunt de barmhartigheid heeft. Artsen die als centrale taak hebben lijden te verlichten worden sinds deze wet er is niet meer vervolgd mits zij zich houden aan de door die wet gestelde zorgvuldigheidseisen. Er moet er sprake zijn van ondraaglijk en uitzichtloos lijden met als grondslag een medisch classificeerbare ziekte of aandoening. UVW stelt met zijn initiatief dat niet de barmhartigheid maar de zelfbeschikking van de mens om wie het gaat centraal moet staan en zegt daarmee dat voltooid leven een volledig subjectief begrip is. Dat kan ook niet anders zeggen zij. Een mens bepaalt zelf wanneer hij vindt dat zijn leven voltooid is. Van belang vinden de mensen die achter het burgerinitiatief staan de menselijke waardigheid. Een mens moet waardig, menswaardig kunnen sterven. Zo zijn er drie begrippen: zelfbeschikking, voltooid leven en persoonlijke waardigheid. Op deze drie begrippen ga ik hier wat dieper in.

Zelfbeschikking en autonomie.

Het is een groot goed dat zoveel mogelijk iedere mens de vrijheid heeft om zelf de invulling van zijn leven te bepalen. Ook bij IJsselheem staat autonomie hoog in het vaandel. Maar autonomie en zelfbeschikking kunnen alleen bestaan in de relatie tot andere mensen. Alleen als ik goede informatie krijg van mijn specialist kan ik zelf beslissen of ik die operatie wil ondergaan. Ik

ben afhankelijk van die informatie. Mocht ik beslissen om die operatie wel te ondergaan dan ben ik afhankelijk van de deskundigheid en zorgvuldigheid van die arts en zijn team.

Zo zijn we steeds autonoom in relatie tot onze omgeving, dankzij de deskundigheid en de goede wil van die omgeving.

Dit geldt in sterkere mate voor de mensen die minder zelfredzaam zijn dan ik zoals veel bewoners hier voor wie wij zorg dragen. Aan hen zien wij nog duidelijker dat autonomie, vrijheid nooit los verkrijgbaar zijn, maar bij de gratie van afhankelijkheid en een toevertrouwen aan andere mensen mogelijk is.

Als christen zeggen wij daar dan natuurlijk nog bij dat wij vrij zijn binnen de afhankelijkheid van onze Schepper en dat wij vrij zijn omdat Christus ons vrijgemaakt heeft.

Voltooid leven

Wat is een voltooid leven? Wanneer ervaren wij ons leven als voltooid? Onder de bewoners kom ik wel eens de gedachte tegen dat je niet mag zeggen dat je er genoeg van hebt van het leven. Dat zou ondankbaarheid uiten naar de Schepper toe. Toch kennen we de uitdrukking 'oud en der dagen zat'. Dat is de vertaling in de Statenvertaling van de hebreeuwse woorden *zaaqeen wesaveea* en dat wordt van Abraham gezegd als hij sterft. *Saveea* betekent letterlijk verzadigd zijn. Abraham was verzadigd van dagen zoals je dat ook van voedsel kunt zijn. Niet negatief bedoeld. Abraham had

een lang leven achter de rug, had veel meegemaakt, goede en moeilijke dingen, uiteindelijk had hij alles goed kunnen afronden, zijn spullen waren onder zijn kinderen verdeeld, zijn nakomeling Isaak, die zo lang op zich had laten wachten, was volwassen geworden en had een vrouw gevonden. Abraham kon in vrede sterven. Verzadigd van dagen sterven ook Isaak en David en Job. Maar dat is steeds nadat er een goede afronding van hun levens heeft plaatsgevonden.

Zo hoop je ook steeds dat het gaat met de mensen hier. En zo gaat het ook vaak. Een sterven blijft verdrietig, maar vaak kan familie ook zeggen: het is goed zo.

Iets anders horen we bij bijvoorbeeld Elia: Hij wenst dat hij mag sterven. 'Het is genoeg. Neem nu HEER mijn ziel want ik ben niet beter dan mijn vaders.' Elia heeft er genoeg van. Al teveel tegenslagen maakten dat hij er niet meer tegenop kon. En de Eeuwige veroordeelt zijn gevoelens niet. Ook Job vervloekt zijn geboortedag. En Job krijgt hierover geen berisping van God, terwijl de vrienden van Job wel berispt worden vanwege hun gemoraliseer tegen Job.

Verzuchtingen zoals die van Elia en Job horen u en ik ook regelmatig. Soms zeggen mensen daarbij dat ze dat eigenlijk niet mogen zeggen. Dat zou ondankbaar zijn tegenover de Schepper. Dan probeer ik het meestal voorzichtig over Elia of Job te hebben. Het leven is niet

altijd makkelijk, oud worden kan een hele klus zijn. Dat mag best hardop gezegd worden.

Kortom het subjectieve gevoel dat je leven klaar is kan positief, zoals bij Abraham, en negatief zijn geladen maar het is niet verboden. Wat je er vervolgens mee doet is vers twee. Hierbij is onze visie op waardigheid ook van belang.

Persoonlijke waardigheid.

Wat is persoonlijke waardigheid? Het burgerinitiatief Uit Vrije Wil ziet waardigheid als iets wat iemand zelf uitmaakt. Zij vullen daarbij aan:

- dat je daarbij nog zelf kunt beslissen over wat je wil,
- dat je nog je verstandelijke vermogens hebt en
- dat je nog niet onderhevig bent aan decorumverlies.

Ik leg hier vanuit de bijbel het verhaal over de barmhartige Samaritaan naast.

In Lukas 10 lezen we dat er een man overvallen wordt en voor oud vuil langs de kant van de weg blijft liggen. Een priester en een leviet laten hem daar liggen. Daarom zij dat doen laten we even in het midden, het gaat hier om de reactie van de volgende die langskomt: een Samaritaan die wel naar hem om kijkt, hem mee neemt en ervoor zorgt dat hij de nodige verzorging krijgt. Frits de Lange, theoloog en ethicus, concludeert op grond van dit verhaal dat waardigheid niet als een persoonlijke eigenschap moet worden beschouwd maar

als een relatiegoed. Persoonlijke waardigheid realiseert zich in de erkenning door anderen. Waardigheid zit dan ook in hoe wij met iemand omgaan, zoals de Samaritaan met de gewonde man. Wij kunnen met elkaar omgaan op een menssonwaardige manier en op een menswaardige manier. Daarom kan verlies van waardigheid nooit alleen een subjectieve beleving zijn.

Deze visie op waardigheid geeft ons meteen ook de opdracht om alles te doen wat in ons vermogen ligt om mensen in de laatste fase van hun leven niet als afgeschreven te beschouwen maar hen als volwaardig mens te blijven zien en benaderen en te verzorgen en aandacht te geven te respecteren.

Als iemand zegt dat hij vindt dat zijn leven niets meer waard is dan zeg ik wel eens dat ik het fijn vind om bij hem op bezoek te komen. Of ik vraag: wat dacht u hoe de meeste mensen hun werk hier vinden? De meesten doen hun werk hier graag. Weet u waarom? Omdat u zo lief bent. Tegelijk moet ik oppassen dat ik hem of haar wel serieus neem in zijn gevoel van zichzelf waardeloos vinden. Soms helpt het om dan diepere vragen over de zin van het leven aan de orde te stellen. Soms kan er maar weinig gezegd worden. Vaak zijn toch wel de Psalmen een eindeloze bron ter bemoediging.

Ik vergelijk mijn werk wel met wondverzorging. Er zijn wonden die niet overgaan. Toch moeten ze regelmatig schoongemaakt en opnieuw verbonden worden. Met geestelijke wonden ligt dat net zo. Trouw en het met

de ander uithouden van de pijn al is het maar even kan voldoende zijn om iemand moed te geven.

Als je oud bent,
ga je lijden aan
flitsen uit het
verleden. Je ziet
mensen lopen die
er niet meer zijn,
je zou zo graag
nog eens met ze
willen praten,
je vader,
je moeder,
je geliefde,
maar het gaat
niet meer.

Er is een toenemende
pijn als je oud
bent, waar je niet
afkomt. Neem dat
maar. Het hoort
erbij omdat je
hebt liefgehad.

Geert Boogaard

Je neemt er wat van mee

Op een maandagmorgen kwam een levendige, vrolijke jongeman een oud vrouwtje tegen.

“Goede morgen”, zei hij lachend, “wat een prachtige dag. Hoe gaat het?”

“Prima, dank je Jim”.

“U bent gisteren toch wel naar de kerk geweest, of niet?”

“Ja Jim, ’s ochtends en ’s avonds”.

“Aha, dat klinkt ongelofelijk. En waar sprak de dominee over?”

“Eh... dat was over... even denken...”

“U bent het al vergeten, hè?”

“Het was een heel goede preek”.

“Vergeet de morgendienst maar”, ging Jim verder, “maar u herinnert zich dan wel de tekst uit de avonddienst?”

“Nee, ik kan niet precies zeggen waar die over ging. Het was uit het Johannes-evangelie, geloof ik. Maar het schiet me niet te binnen”.

“Wat gek”, merkte Jim geamuseerd op. “Dat kan ik nou niet begrijpen.

Wat heeft het voor zin om op zondag naar de kerk te gaan, als je ’s maandags de tekst al weer vergeten bent? Als je er niets van meeneemt, waarom gaat iemand dan in hemelsnaam...”

“Jim”, zei het vrouwtje zacht, “wil je voor mij in deze oude wasmand water voor me halen?”

Jim moest vreselijk lachen. “Mij neemt u niet in de maling”, zei hij, “ik ben niet gek. Als ik terug ben dan zit er in die mand geen druppel water meer!” Het vrouwtje glimlachte. “Misschien heb je gelijk, Jim”, zei ze vriendelijk. “

“Misschien heb je gelijk. Maar de mand zal wel wat schoner zijn!”

Liefde

Langzaam
ga ik ontdekken
dat elke steen op mijn levenspad
elk obstakel
elk dal
elke tegenslag
elke pijn
elke angst
elke benauwtheid
neergelegd werd en wordt
uit Liefde
een getuigenis is van liefde
de wind van liefde
die om ons heen
door ons heen ..waait-
soms stormt en buldert
wakker maakt
wakker schudt
onbarmhartig barmhartig
onderscheidend
ons leert
waar het werkelijk om gaat

mijn tranen
zuiveren mijn ziel
meer dan welke voorspoed
ooit bewerken kan.

H
A
N
N
A
H

S
C
I
P
E
R

Belangrijke adressen:

Consulent	Mevr. Drs. IJ. De Mol-Buizert Zuivelweg 17 7003 CA Doetinchem 0314 343642 ijda.buizert@zonnet.nl
Organisten	Dhr. A. de Hoop 038 3327629 adehoop11@hetnet.nl Dhr. M. Oranje 038 3317668 maarten.oranje@home.nl Dhr. B. Thijs 038 3375084 g.thijs@live.nl
Bankrekening kerk Girorekening kerk t.n.v.	59.69.38.160 ABN-AMRO 884586 Evang. Lutherse Gem. Kolk 33 8266 JN Kampen
Girorekening diaconie	7828762 Jacob Catsstraat 399 8265 XV Kampen
Kindernevendienst	Babette Kuper 038 3338175 babettekuper@hotmail.com
Koor "Le Cygne"/diaconale commissie	Mevr. E.E. Bruil de Wit 038 3324045 cygne1@tiscali.nl
Redactie Contact	Agnes en Wim Fossen. Adres-zie kerkenraad.I
Website E-mail webmaster	www.lutherinkampen.nl cgmjutton@live.nl